

VIZUÁLIS KULTÚRA

A vizuális kultúra tantárgy közvetlen célja az alkotás örömeinek, az önmegvalósításnak, a felszabadultságnak a kialakítása a tanulóknál, a környező világ vizuális sokfélesége és az emberi alkotások iránti érdeklődés felkeltésével, a kézműves és művészi jellegű alkotások létrehozására, ösztönzés segítségével.

A Művészetek műveltségterület, ezen belül a vizuális kultúra célja egyrészt az ízlés, a képzelő-, és az önkifejezés képességének kialakítása a forma-, szín-, ritmusérzék kibontakoztatásával, a mozgáskoordináció, a figyelem, az emlékezet és a kooperativitás fejlesztésével, másrészt az enyhe fokú értelmi fogyatékos tanulók hozzásegítése a látható világ értelmezéséhez, a szépség esztétikai élményének élvezetéhez.

A vizuális kultúra tantárgy a Nat és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve által megjelölt nevelési, fejlesztési feladatok megvalósítására a művészet és önkifejezés eszközeivel indirekt módon és integráltan kínál lehetőséget.

Az erkölcsi nevelés terén kitartásra és erőfeszítésre tanít a feladatok végrehajtásában, az alkotások eszméi tartalmának értelmezésével és kifejezésével. A magyar alkotók, népi kézműves- és iparművészek munkáinak megismerése és értékelése révén nemzeti azonosságtudatra ébreszti a tanulókat. Önismeret és társas kultúra fejlesztésére alkalmat kínálnak a gyermekmunkákból alkotott (akár tanórai, akár intézményi szinten), szervezett kiállítások, amelynek során lehetőség nyílik a pedagógusi értékeléssel párhuzamosan történő önértékelésre és társértékelésre. A lelki egészség megőrzése, illetve annak helyreállítása, az érzelmi intelligencia fejlesztése különösen fontos az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében. Az érzelmi nevelés számos aspektusát foglalja magában a művelődési anyag a saját, a társak és a képzőművészek alkotásainak révén. A természeti témák alkalmat adnak a környezettudatosság erősítésére, a természeti és az ember által teremtett környezet megővására, minden élő iránti tiszteletre.

Kiemelt általános fejlesztési feladat a tanulók megismerő és befogadó képességének fejlesztése a közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozásával, az ismeretszerzés, a tanulás, a térbeli tájékozódás és a kommunikációs képességek közvetítésével. Kreativitásuk, alkotóképességük és művészeti-esztétikai befogadó képességük élnéltése során fejlődik problémamegoldó gondolkodásuk is. Az önismeret, önértékelés, önszabályozás magasabb fejlettségi szintre emelésére szintén jó alkalmat kínálnak a rajzórák, foglalkozások.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a rehabilitációs rehabilitációs célú feladatokon túl a műveltségi terület lehetőségeket kínál a tehetség kibontakoztatására is. A gyakorlati, manipulációs tevékenységek élményszerűségükkel segítik az ismeretek elmélyítését és serkentik a tanulók kreativitását.

A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók nevelésének-oktatásának valamennyi momentumát átszövi a rehabilitációs-rehabilitációs tevékenység, ezért van szükség arra, hogy a tantárgy által teljesíthető kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs fejlesztési feladatokat leírjuk.

A képzelet, kifejezőképesség, kreativitás fejlesztésére egyik legalkalmasabb színtér a Művészetek műveltségterület. A rajz, a kézművesség és a médiaismeret tantárgyként és szabadidős foglalkozásként egyaránt változatos és széleskörű lehetőségeket kínál a figyelemkoncentráció, a tartós és szándékos figyelem és emlékezet fejlesztésére, a tevékenységek kitartó végzésének megvalósítására, a feladattartás erősítésére.

A képzőművészeti alkotások esztétikai élményt adóan támogatják a megfigyelő- és elemzőképesség megalapozását, valamint az esztétikai érzékenység készségeinek fejlesztését.

A téri, időbeli tájékozódás fejlesztése a tanulók művészeti befogadó és alkotó tevékenységeinek során egyaránt megvalósul. A kommunikációs képességek, az élmények, benyomások megfogalmazásának, kifejezésének képessége szóban és ábrázolásban egyaránt fontos rehabilitációs feladat. A finommotorika és a célszerű, tudatos eszközhasználat fejlesztése egyben a cselekvéses tanulás, ismeretszerzés eszközéül is szolgál.

A tanulók felelősségérzetének kialakítása, megerősítése maguk és környezetük iránt szociális kompetenciáik, erkölcsi tartásuk egyik legfontosabb komponense, ezért kiemelt habilitációs feladat. Az egyéni vagy közös alkotás örömeinek felfedezése, megélése motivációs élményként segíti az ok-okozati összefüggések, következmények felismerését, következtetések levonását.

Az önismeret, önértékelés, a társas kapcsolatok, a pozitív alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség alapját képezik a tanulásnak és a későbbi munkavégzésnek, a harmonikus, élhető felnőttkor megteremtésének.

5. évfolyam

A tantárgy sajátos fejlesztési célja az alsóbb évfolyamok munkájának szemléletbeli és metodikai tekintetben szerves folytatása. A szakasz fő feladata az alapkészségek megszilárdítása, eszköz szintű rajz- és kézműves-technikai tudás egyre önállóbb alkalmazása, az individuális jegyek, a saját stílus megjelenésének támogatása az alkotó és befogadó tevékenységben.

A terápiás szemlélet és gyakorlat, a cselekvéses helyzetekbe ágyazott képességfejlesztés, a kooperáció támogatása, a másokért vállalt felelősség és az igényes tárgyi-környezeti kultúra iránti igény erősítése az 5. évfolyamon is kiemelt feladat az esztétikai tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése érdekében. A világhírű magyar képzőművészek alkotásainak tanulmányozása nemcsak esztétikai örömet nyújt, hanem a nemzeti azonosságtudat és a hazafiság érzését is támogatja. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését, az önbizalom erősítését szolgálhatják a tanulói alkotások ön- és társértékelő mozzanatai.

Témakör	1. Vizuális nyelv és technikák	Óraszám: 20 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális nyelv alapelemeinek eszközszintű használata az alkotótevékenység során. A mértani testek tulajdonságainak megtapasztaltatása. A tanulói személyiség érzelmi és mentális gazdagítása a rajz tantárgy eszközrendszerével. A kooperativitás fejlesztése és működtetése a közös tanulói alkotási folyamatban. Felelősségvállalás kialakítása, erősítése a kulturált környezet megteremtéséért, illetve fenntartásáért. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> elemi absztrakció képessége; irányított észlelés; kompozíciós képesség; ábrázolási képesség változatos technikákkal.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek

BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>1.1. Műalkotások tematikus megfigyelése, leképezése saját élmény szerint</i> Műalkotásokon vonalak és foltok. Foltfestés vizes alapon – foltok. Barázdált formák. <i>1.2. Alkotás modell/minta alapján</i> Természeti formák. Mértani testek tulajdonságai – oldalak, lapok, egyenlő, különböző. ALKOTÁS <i>1.3. Szabad alkotások síkban és térben</i> Tárgyak ábrázolása síkban. Különböző felületek dekoratív felhasználása.	<i>Alkotás</i> Vonalabsztrakció alkotása. Vonalhatár felismerése képzőművészeti alkotásokon fellelhető tónusok között. A vonal mint a térbeliség kifejezőjének alkalmazása. Felületritmusok létrehozása. Halmazmetszetek létrehozása vizuális elemekből. Szabályos és szabálytalan térformák felismerése, csoportosítása. Műalkotások inspirációjára fekete-fehér kép készítése. Természeti formák megfigyelése és ábrázolása. Mértani testek ábrázolása síkban, kísérlet a térbeliség érzékeltetésére. <i>Befogadás</i> Árnyékhatások megfigyelése, értelmezése. Mértani testek tulajdonságairól tapasztalatok szerzése – ahol a lapok találkoznak, él keletkezik. Műalkotásokon vonalak és foltok felismerése, meghatározása. Foltfestés vizes alapon – foltok kontúrozása másolás után. A folthatások tanulmányozása absztrakt képzőművészeti alkotásokon. Barázdált formák megfigyelése.
Fogalmak	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, folt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, síkforma, térforma, szabályos, szabálytalan, lapos, domború, egyforma, egybevágó, derékszög.

Témakör	2. Kifejezés, képzőművészet	Óraszám: 20 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A pszichikus funkciók fejlesztése, az élmények, hangulatok kifejezése elemi képzőművészeti eszközökkel. „Képolvasás” képességének kialakítása és fejlesztése. Verbális kifejezőképesség, érzelmek megfogalmazásának fejlesztése. Képzőművészeti alkotások hangulati értékelése, értelmezése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> karakter alapfokú kifejezésének képessége; technikai képesség (dombormű-készítés); képolvasási képesség; asszociációs képesség; kompozíciós képesség.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
BEFOGADÁS <i>2.1. Tájak, emberek ábrázolása a</i>	<i>Alkotás</i> Felismerhető figurákkal kifejező kép készítése.	

<i>képzőművészetben</i> Műalkotások – tér- és tájábrázolás. (Székely Bertalan: Egri nők; Ferenczy Károly: Október; Szőnyi István: Zebegényi temetés; Nagy István: Karám télen; Egri József: Napfelkelte). BEFOGADÁS-ALKOTÁS 2.2. <i>Illusztrációk</i> Kép versekhez, meséhez (pl. A három kívánság, A jószívű kislábas.). Mese szereplőinek megmintázása.	Pregnáns jegyeket mutató emberábrázolás. Élménykifejezés a plasztika eszközszerével. Karakterábrázolás néhány jellemzőjének alkalmazása. Látványszerű alkotás modell után. <i>Befogadás</i> Műalkotások megfigyelése – tér- és tájábrázolás. Műalkotások megfigyelése képtárban, múzeumban és reprodukciókon. <i>Befogadás-alkotás</i> Irodalmi élmény kifejezése a vizualitás eszközszerével. Mese szereplőinek megmintázása agyagból – dombormű készítése. Versekhöz táj festése – közös alkotással, nagy felületen.
Fogalmak	Szelíd táj, zord táj, figyelemirányítás, hangsúlyozás, térbeliség, mozgásvázlat.

Témakör	3. Vizuális kommunikáció	Óraszám: 15 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű képi közlések megalkotási képességének kialakítása. Jelenségek, képek, magyarázó ábrák elemi szintű értelmezési képességének kialakítása. Szabadkézi rajzos és montázstechnikai jártasság kialakítása. Kísérletek segítése a látványszerű ábrázolásra. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> megfigyelési képesség adott szempontok szerint; alakítási készség; színkeverés képessége; térlátás; elemi térábrázolás; elemzés; vizualizáció.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
ALKOTÁS 3.1. <i>A vizuális kommunikáció eszközei és technikái</i> Látványszerű ábrázolás modell után. BEFOGADÁS 3.2. <i>Vizuális jelek – képolvasás, értelmezés</i> Alaprajz, metszet, térképrajz. BEFOGADÁS-ALKOTÁS Forgásformák. Tárgyak kereszt- és hosszmetszete.	<i>Alkotás</i> Emberalak rajzolása, festése. Természeti formák ábrázolása modell alapján, ceruzarajzzal, festéssel (falevél, gesztenye, gyümölcsök, virágok). Forgásforma rajza – szerkezet jelölésével (pl. átlátszó henger). Tárgyak két nézetének megrajzolása – segítséggel. Természeti formák ábrázolása háttérrel, környezettel – különféle technikákkal: ceruza, diópác, filctoll, vizes alapú és vízfesték, tempera.	

	Tusrajz virágcsendeletről. <i>Befogadás</i> Formák adott szempontú megfigyelése. Bonyolultabb formák metszetének megfigyelése (pl. mákgubó, paprika). „Előtt, mögött takarás” vizuális megfigyelése. Térképrajz értelmezése. Építészeti terek (ház, templom) alaprajzának tanulmányozása, kísérlet az értelmezésre. <i>Befogadás-alkotás</i> Forgásformák megfigyelése és reprodukciója. Forgás- és szögletes formák megfigyelése, vázolása. Tárgyak kereszt-és hosszmetsetének megfigyelése, vázolása. Térkép alapján útvonal elképzelése.
Fogalmak	Csendélet, valóságű, ellipszis, szerkezeti rajz, egész, forma, részlet, szerkezet, forgásforma, kör, takarás, keresztmetset, hosszmetset, felülnézet, oldalnézet, oszlop, boltozat, főhajó, mellékhajó.

Témakör	4. Tárgy-és környezetkultúra	Óraszám: 17 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása egyszerű tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány egyszerű kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalakotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalakotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények/Tevékenységek
BEFOGADÁS-ALKOTÁS 4.1. <i>Munkavázlat:</i> A tárgy funkciójának meghatározása. Ismert anyagalakítási módok. Anyag és technika megválasztása. Kivitelezés. Díszítés. ALKOTÁS 4.2. <i>Tárgyak értelmezése és készítése</i> Kerámiatárgy, ruházati kiegészítők textilből.	<i>Befogadás-alkotás</i> Precíz alkotó folyamat végig vitele. A tárgy kipróbálása a gyakorlatban. <i>Befogadás</i> Szerkezet és anyag összefüggéseinek felismerése. A funkció irányító szerepének felismerése a tárgyalakotásban. <i>Alkotás</i> Tárgyak készítése funkció, forma, anyag,

Fonás, szövés. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak.	szépség szempontjainak tudatos figyelembevételével. Tárgyak gyűjtése, azokról leírás készítése. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak csoportosítása funkció, forma, anyag, szépség szempontjából.
Fogalmak	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, funkció, kézművesség.

Összegzett tanulási eredmények az évfolyam végén	A tanuló képes – egyenletes foltot satírozással létrehozni, – művészi alkotásokon tónushatásokat észrevenni, – felismerhető képet készíteni, – műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni, – tudatos színkeverésre temperával, vízfestékkel, – formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal), – egyszerű alaprajzot értelmezni, – funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait, – képek alapján tárgyról rövid (szóbeli) jellemzést adni, – törekedni munkája igényes kivitelezésére, – tárgyat készíteni az általa választott technikával.
---	--

6. évfolyam

A tantárgy sajátos fejlesztési célja az alsóbb évfolyamok munkájának szemléletbeli és metodikai tekintetben szerves folytatása. A szakasz fő feladata az alapkészségek megszilárdítása, eszköz szintű rajz- és kézműves-technikai tudás egyre önállóbb alkalmazása, az individuális jegyek, a saját stílus megjelenésének támogatása az alkotó és befogadó tevékenységben.

A terápiás szemlélet és gyakorlat, a cselekvéses helyzetekbe ágyazott képességfejlesztés, a kooperáció támogatása, a másokért vállalt felelősség és az igényes tárgyi-környezeti kultúra iránti igény erősítése az 6. évfolyamon is kiemelt feladat az esztétikai tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése érdekében. A világhírű magyar képzőművészek alkotásainak tanulmányozása nemcsak esztétikai örömet nyújt, hanem a nemzeti azonosságtudat és a hazafiság érzését is támogatja. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését, az önbizalom erősítését szolgálhatják a tanulói alkotások ön- és társértékelő mozzanatai.

Témakör	1. Vizuális nyelv és technikák	Óraszám: 20 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális nyelv alapelemeinek eszközszintű használata az alkotótevékenység során. A mértani testek tulajdonságainak megtapasztaltatása. A tanulói személyiség érzelmi és mentális gazdagítása a rajz tantárgy eszközrendszerével. A kooperativitás fejlesztése és működtetése a közös tanulói alkotási folyamatban. Felelősségvállalás kialakítása, erősítése a kulturált környezet megteremtéséért, illetve fenntartásáért. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> elemi absztrakció képessége; irányított észlelés; kompozíciós képesség; ábrázolási képesség változatos technikákkal.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
BEFOGADÁS-ALKOTÁS <i>1.1. Műalkotások tematikus megfigyelése, leképezése saját élmény szerint</i> Műalkotásokon vonalak és foltok. Foltfestés vizes alapon – foltok. Barázdált formák. <i>1.2. Alkotás modell/minta alapján</i> Természeti formák. Mértani testek tulajdonságai.		<i>Alkotás</i> Vonalabsztrakció alkotása. Vonalhatár felismerése képzőművészeti alkotásokon fellelhető tónusok között. A vonal mint a térbeliség kifejezőjének alkalmazása. Felületritmusok létrehozása. Halmazmetszetek létrehozása vizuális elemekből. Szabályos és szabálytalan térformák felismerése, csoportosítása. Műalkotások inspirációjára fekete-fehér kép készítése. Természeti formák megfigyelése és ábrázolása. Mértani testek ábrázolása síkban, kísérlet a térbeliség érzékeltetésére.
ALKOTÁS <i>1.3.Szabad alkotások síkban és térben</i> Tárgyak ábrázolása síkban. Különbféle felületek dekoratív felhasználása. Ritmusképzés szabályos és szabálytalan		

térformákból.	<i>Befogadás</i> Árnyékhatások megfigyelése, értelmezése. Mértani testek tulajdonságairól tapasztalatok szerzése – ahol a lapok találkoznak, él keletkezik. Műalkotásokon vonalak és foltok felismerése, meghatározása. Foltfestés vizes alapon – foltok kontúrozása másolás után. A folthatások tanulmányozása absztrakt képzőművészeti alkotásokon. Barázdált formák megfigyelése.
Fogalmak	Folthatár, kontúr, bizonytalan, elmosódott, folt- és színegyensúly, felület, barázda, vájat, hullámos, érdes, síkforma, térforma, szabályos, szabálytalan, lapos, domború, egyforma, egybevágó, derékszög.

Témakör	2. Kifejezés, képzőművészet	Óraszám: 20 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A pszichikus funkciók fejlesztése, az élmények, hangulatok kifejezése elemi képzőművészeti eszközökkel. „Képolvasás” képességének kialakítása és fejlesztése. Verbális kifejezőképesség, érzelmek megfogalmazásának fejlesztése. Képzőművészeti alkotások hangulati értékelése, értelmezése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> karakter alapfokú kifejezésének képessége; technikai képesség (dombormű-készítés); képolvasási képesség; asszociációs képesség; kompozíciós képesség.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
BEFOGADÁS 2.1. <i>Tájak, emberek ábrázolása a képzőművészetben</i> Műalkotások – tér- és tájábrázolás. (Székely Bertalan: Egri nők; Ferenczy Károly: Október; Szőnyi István: Zebegényi temetés; Nagy István: Karám télen; Egri József: Napfelkelte). BEFOGADÁS-ALKOTÁS 2.2. <i>Illusztrációk</i> Kép versekhez, meséhez (pl. A három kívánság, A jószívű kislábas, Arany János: Családi kör). Mese szereplőinek megmintázása.		<i>Alkotás</i> Felismerhető figurákkal kifejező kép készítése. Pregnáns jegyeket mutató emberábrázolás. Élménykifejezés a plasztika eszközrendszerével. Karakterábrázolás néhány jellemzőjének alkalmazása. Látványszerű alkotás modell után. <i>Befogadás</i> Műalkotások megfigyelése – tér- és tájábrázolás. Műalkotások megfigyelése képtárban, múzeumban és reprodukciókon. <i>Befogadás-alkotás</i> Irodalmi élmény kifejezése a vizualitás eszközrendszerével. Mese szereplőinek megmintázása agyagból – dombormű készítése.

	Versekhez táj festése – közös alkotással, nagy felületen.
Fogalmak	Szelíd táj, zord táj, figyelemirányítás, hangsúlyozás, térbeliség, mozgásvázlat.

Témakör	3. Vizuális kommunikáció	Óraszám: 15 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű képi közlések megalkotási képességének kialakítása. Jelenségek, képek, magyarázó ábrák elemi szintű értelmezési képességének kialakítása. Szabadkézi rajzos és montázstechnikai jártasság kialakítása. Kísérletek segítése a látványszerű ábrázolásra. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> megfigyelési képesség adott szempontok szerint; alakítási készség; színkeverés képessége; térlátás; elemi térábrázolás; elemzés; vizualizáció.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
ALKOTÁS 3.1. <i>A vizuális kommunikáció eszközei és technikái</i> Látványszerű ábrázolás modell után. BEFOGADÁS 3.2. <i>Vizuális jelek – képolvasás, értelmezés</i> Alaprajz, metszet, térképrajz. BEFOGADÁS-ALKOTÁS Forgásformák. Tárgyak kereszt- és hosszmetszete.		<i>Alkotás</i> Emberalak rajzolása, festése. Természeti formák ábrázolása modell alapján, ceruzarajzzal, festéssel (falevél, gesztenye, gyümölcsök, virágok). Forgásforma rajza – szerkezet jelölésével (pl. átlátszó henger). Tárgyak két nézetének megrajzolása – segítséggel. Természeti formák ábrázolása háttérrel, környezettel – különféle technikákkal: ceruza, diópác, filctoll, vizes alapú és vízfesték, tempera. Tusrajz virágcsendeletről. <i>Befogadás</i> Formák adott szempontú megfigyelése. Bonyolultabb formák metszetének megfigyelése (pl. mákgubó, paprika). „Előtt, mögött takarás” vizuális megfigyelése. Térképrajz értelmezése. Építészeti terek (ház, templom) alaprajzának tanulmányozása, kísérlet az értelmezésre. <i>Befogadás-alkotás</i> Forgásformák megfigyelése és reprodukciója. Forgás- és szögletes formák megfigyelése, vázolása. Tárgyak kereszt-és hosszmetszetének megfigyelése, vázolása.

	Térkép alapján útvonal elképzelése.
Fogalmak	Csendélet, valóságkép, ellipszis, szerkezeti rajz, egész, forma, részlet, szerkezet, forgásforma, kör, takarás, keresztmetszet, hosszmetset, felülnézet, oldalnézet, oszlop, boltozat, főhajó, mellékhajó.

Témakör	4. Tárgy-és környezetkultúra	Óraszám: 17 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása egyszerű tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány egyszerű kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalakotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalakotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	

Ismeretek		Fejlesztési követelmények/Tevékenységek
BEFOGADÁS-ALKOTÁS 4.1. <i>Munkavázlat:</i> A tárgy funkciójának meghatározása. Anyag és technika megválasztása. Kivitelezés. Díszítés. ALKOTÁS 4.2. <i>Tárgyak értelmezése és készítése</i> Kerámiatárgy, ruházati kiegészítők textilből. Fonás, szövés. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak.		<i>Befogadás-alkotás</i> Precíz alkotó folyamat végig vitele. A tárgy kipróbálása a gyakorlatban. <i>Befogadás</i> Szerkezet és anyag összefüggéseinek felismerése. A funkció irányító szerepének felismerése a tárgyalakotásban. <i>Alkotás</i> Tárgyak készítése funkció, forma, anyag, szépség szempontjainak tudatos figyelembevételével. Tárgyak gyűjtése, azokról leírás készítése. Használati, szórakozást szolgáló és dísz tárgyak csoportosítása funkció, forma, anyag, szépség szempontjából.
Fogalmak	Funkció, anyagalakítási mód, technika, kivitelezés, funkció, kézművesség.	

Összegzett tanulási eredmények az évfolyam végén	A tanuló képes – egyenletes foltot satírozással létrehozni, – művészi alkotásokon tónushatásokat észrevenni, – ismeretek szerzésére tapasztalati úton a mértani testekről, – felismerhető képet készíteni, – műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni,
---	--

	– tudatos színkeverésre temperával, vízfestékkal, – formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal), – egyszerű alaprajzot értelmezni, – funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait, – képek alapján tárgyakról rövid (szóbeli) jellemzést adni, – törekedni munkája igényes kivitelezésére, – tárgyat készíteni az általa választott technikával.
--	---

7. évfolyam

A tantárgy célja a 7. évfolyamon biztos tájékozódási képesség kialakítása a vizuális élmények világában a művészeti alkotások mélyebb átélésének motivációja, a tárgyi környezet esztétikuma iránti igény és tevékenység fenntartása segítségével.

Témakör	1. Vizuális nyelv és technikák	Óraszám: 8 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Vizuális kommunikációs készségek fejlesztése a befogadó és alkotótevékenységekben. Képi komponálás elméleti és gyakorlati elemeinek elsajátíttatása. Műalkotások nyújtotta élmények értő befogadásának elérése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formaészlelés-formareprodukció; térészlelés és térrendezés képessége.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> Színek, tónusok. Sík- és térformák. Képi komponálás eszközei: fény. Fények – Rembrandt alkotásai; Ferenczy Károly: Október; Egry József: _Napfelkelte Szimmetria és aszimmetria – Paál László, Munkácsy Mihály. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> Görbe felületek és forgásformák. ALKOTÁS <i>1.3. Mozdás- és térábrázolás elemei</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Vizuális ritmus. Makett.		<i>Befogadás</i> Vizuális minőségek alapvető differenciálása, felismerése: szín, tónus, műalkotásokon megfigyelésük. Szabályos és szabálytalan mértani formák tudatosítása. Csoportosítások: sík- és térformák. Képi komponálás eszközeinek észrevétele: figyelemvezetés, hangsúlyozás fénnel és torzítással. Szimmetria és aszimmetria észrevétele, megkülönböztetése A mozdulat mint kompozíciós eszköz megfigyelése. <i>Befogadás – alkotás</i> Görbe felületek és forgásformák megfigyelése, reprodukciója. <i>Alkotás</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Formaredukció alkalmazása. Grafikai technikák alkalmazásának képessége. Térrendezés szín- és formaritmussal. Szénrajz készítése – fényhatás érzékeltetésével. Makett készítése: játszótér, utcácska, parasztház, stb.
Fogalmak	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely, parasztház, modell, makett, torzítás, szimmetria, aszimmetria.	

Témakör	2. Kifejezés, képzőművészet	Óraszám: 8 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése. Zenei élmény vizuális kifejezése az alkotó- és befogadó tevékenységben. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> vizuális kommunikáció átfordítása verbális kommunikációra; lényegkiemelés képessége; képalkotás képessége; műelemző gondolkodás.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
ALKOTÁS <i>2.1. Illusztráció</i> Művészeti élmények megjelenítése. Jelenet ábrázolása. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>2.2. Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> Zenei élmény vizuális kifejezése. Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva; Chopin: G-moll mazurka. Beethoven: VI. Pastorale szimfónia; BEFOGADÁS <i>2.3. Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek kifejezése szempontjából – Picasso: Artista család majommal; Daumier: Mosónő.		<i>Alkotás</i> Művészeti élmények megjelenítése a tanult vizuális eszközökkel, pl. Toldi ábrázolása festményen vagy bábfigurával. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel, pl. Nyilas Misivel kapcsolatban. Személyes élmények vizuális megjelenítése. <i>Befogadás - alkotás</i> Színviszonyok megfigyelése és befogadása. Táj festése zenére – szabad önkifejezés. Zene hatására vonal- és formakompozíció létrehozása (kréta, tus, tempera, vizes alapú festés, kevert technikák). <i>Befogadás</i> A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése konkrét példákon. Legjelentősebb stílusok, művészeti alkotások felismerése / ismerete.
Fogalmak	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene, szimfónia.	

Témakör	3. Vizuális kommunikáció	Óraszám: 6 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Képesség fejlesztése a mindennapi élet vizuális jelzéseinek értelmezésére és orientációs felhasználására. Hazafiság, nemzethez tartozás érzésének erősítése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formamegfigyelés képessége; térlátás képessége; emberalak ábrázolásának képessége (főbb vonalakban, jellegzetességek alapján); vizuális kommunikációs képesség	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek

BEFOGADÁS 3.1. <i>Jelképek</i> Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, jogar, címer, magyar zászló. BEFOGADÁS-ALKOTÁS Grafikus vázlatok. ALKOTÁS 3.2. <i>Kísérlet a látvány ábrázolására</i> Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. Egyszerű emberábrázolás. 3.3. <i>Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> Reklámok folyóiratokban és televízióban. Plakátok.	<i>Befogadás</i> Magyar nemzeti relikviák tanulmányozása, beszélgetés a történetiségükről. Képpalkotási lehetőségek ismerete. <i>Befogadás-alkotás</i> Magyar nemzeti relikviák érzelmi hatására grafikus vázlatok készítése; fényképezés. <i>Alkotás</i> Vizuális kommunikációt szolgáló emblémák, logók, magyarázó ábrák alkotása. Különös formájú tárgyak látványszerű ábrázolása (ásványok, cseppkövek, termések). Forgás- és szögletes formák ábrázolása, önárnyék és vetett árnyékhatásokkal. Nézetábrázolás képsík-rendszerben. Emberalak látványszerű ábrázolása modell után. Mozgásvázlatok készítése. Vizuális közlések, szöveg és kép együttes hatásának tanulmányozása. Reklámok tanulmányozása, elemzése – realitások és marketingfogás különbségének érzékelése konkrét példákon. Logók tervezése szabadon választott technikával. Plakáttervezés.
Fogalmak	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, ásvány, közet, cseppkő, cseppkőbarlang, reklám.

Témakör	4. Tárgy- és környezetkultúra	Óraszám: 7 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása összetettebb tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány újabb kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalkotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalkotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
ALKOTÁS 4.1. <i>Szabadon választott technikával</i> <i>használati és dísz tárgyak alkotása</i> Tárgytervezés és kivitelezés:	<i>Alkotás</i> A tárgyalkotó folyamat gyakorlása, a tanult ismeretek elmélyítése a gyakorlatban: Kerámia – edények készítése és igényes	

– kerámia – szövés – ékszerkészítés 4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval Egy vágyott tárgyról rajz készítése. BEFOGADÁS 4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma Épületek elemzése funkció és forma szempontjából. BEFOGADÁS-ALKOTÁS 4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése Nép- és/vagy műzenei alkotásra vizuális reflexió.	díszítése pecsételővel, írókával. Szövés – szádfán, kereten, szövőszéken. Ékszerkészítés – fagyöngy, kerámiagyöngy, üveggyöngy és bőr kombinációival. Egyszerű tárgyak áttekintése és kivitelezése. <i>Befogadás</i> Építészeti jellemzők – funkció és forma összefüggéseinek felismerése konkrét példákon. Környezettudatosság lehetőségeinek ismerete és saját élettérbeli lehetőségek szerinti alkalmazása. Funkció irányító szerepének felismerése konkrét példákon. Szentendrei Skanzen megtekintése – verbális és vizuális reflexiók. Szép tárgyak megtekintése – Iparművészeti Múzeum meglátogatása. (Vagy egyéb, a témához kapcsolódó múzeumlátogatás a helyi lehetőségek függvényében.) Tájékozódás a lakóhely néprajzi környezetében. Településtípusok jellemzőinek felfedezése – falu, város. <i>Befogadás-alkotás</i> Nép- és/vagy műzene hallgatása, élmények kifejezése temperafestéssel, tusrajzzal.
Fogalmak	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, konyha, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.

Témakör	5. Mozgóképkultúra és médiaismeret	Óraszám: 7 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázása, a tudatos „médiafogyasztói” attitűd kialakítása. Kommunikációs és együttműködési készség támogatása. Az alkotásra és a művészi értékek nyitott befogadására való beállítódás. A megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességének fejlesztése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> médiaszövegek értelmezése; tolerancia; empátia; önálló és kritikus attitűd kialakítása; nyitottság az információk iránt; személyes adatok védelme.	

Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek
<i>5.1. Elemi elméleti ismeretek a média világáról</i> A mozgókép alaptulajdonságai: ábrázolás és reprodukció. Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye. <i>5.2. A média társadalmi szerepe</i> Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás, illetve az üzleti-gazdasági funkció. <i>5.3. Nyomtatott médium:</i> Képregény, fotóregény. <i>5.4. Az internet</i> – tanulás, – kinyílt a világ, – információk, – veszélyek. <i>5.5. Műsorelemzés – elemi szinten, saját élmények alapján</i>	Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj szerint. Művek, műsorok, illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése – megbeszélése, elemzése. Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása konkrét példákon. Projektszerű médiafigyelés és produktum készítése. Az internet kipróbálása/használatának gyakorlása: pl. gyermekek számára készült oldalak látogatása, képnézegetés/válogatás, információkeresés, ismerkedés a kommunikáció különböző formáival. Az internethasználat veszélyeinek belátása.
Fogalmak	Reklám, befolyásolás, tudatosság, adatvédelem, művészfilm, dokumentumfilm, tömegkommunikáció, média, médium, reprodukció.

Összegzett tanulási eredmények az évfolyam végén	A tanuló képes – műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére, – ritmikus, szimmetrikus képet komponálni, – egyszerű makettet készíteni, – két híres magyar képzőművészt megnevezni, – vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére, – egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával, – egyszerű formák látványszerű ábrázolására, – egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére, – egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására, – közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására, – a mozgóképes közlésmód elemi értelmezésére, – különbségtételre a dokumentum és a játékfilm között, – kritikával szemlélni a reklámokat, – a személyiségépítő műsorválasztásra, – internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.
---	---

8. évfolyam

A tantárgy célja a 8. évfolyamon biztos tájékozódási képesség kialakítása a vizuális élmények világában a művészeti alkotások mélyebb átélésének motivációja, a tárgyi környezet esztétikuma iránti igény és tevékenység fenntartása segítségével.

Témakör	1. Vizuális nyelv és technikák	Óraszám: 8 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Vizuális kommunikációs készségek fejlesztése a befogadó és alkotótevékenységekben. Képi komponálás elméleti és gyakorlati elemeinek elsajátíttatása. Műalkotások nyújtotta élmények értő befogadásának elérése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formaészlelés-formareprodukció; térészlelés és térrendezés képessége.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
BEFOGADÁS <i>1.1 A művészi kifejezés eszközei</i> Színek, tónusok. Sík- és térformák. Képi komponálás eszközei: fény, torzítás. Ferenczy Károly: Október; Egry József: _Napfelkelte Torzítások – Otto Dix és Kollwitz művei; Munch: A sikoly. Szimmetria és aszimmetria – Paál László, Munkácsy Mihály, Vasarely Viktor, Barcsay Jenő művei. BEFOGADÁS – ALKOTÁS <i>1.2. Térhatások, téri elemek</i> Görbe felületek és forgásformák. ALKOTÁS <i>1.3. Mozgás- és térábrázolás elemei</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Vizuális ritmus. Makett.		<i>Befogadás</i> Vizuális minőségek alapvető differenciálása, felismerése: szín, tónus, műalkotásokon megfigyelésük. Szabályos és szabálytalan mértani formák tudatosítása. Csoportosítások: sík- és térformák. Képi komponálás eszközeinek észrevétele: figyelemvezetés, hangsúlyozás fénnel és torzítással. Szimmetria és aszimmetria észrevétele, megkülönböztetése A mozdulat mint kompozíciós eszköz megfigyelése. <i>Befogadás – alkotás</i> Görbe felületek és forgásformák megfigyelése, reprodukciója. <i>Alkotás</i> Képalkotás mozdulatábrázolással – tetszőleges technikával. Formaredukció alkalmazása. Grafikai technikák alkalmazásának képessége. Térrendezés szín- és formaritmussal. Szénrajz készítése – fényhatás érzékeltetésével. Makett készítése: játszótér, utcarészlet, parasztház, stb.
Fogalmak	Mértani forma, kocka, henger, hasáb, gúla, kúp, tengely, parasztház, modell, makett, torzítás, szimmetria, aszimmetria.	

Témakör	2. Kifejezés, képzőművészet	Óraszám: 8 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése. Zenei élmény vizuális kifejezése az alkotó- és befogadó tevékenységben. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> vizuális kommunikáció átfordítása verbális kommunikációra; lényegkiemelés képessége; képalkotás képessége; műelemző gondolkodás.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek
ALKOTÁS 2.1. <i>Illusztráció</i> Művészeti élmények megjelenítése. Jelenet ábrázolása. BEFOGADÁS – ALKOTÁS 2.2. <i>Vizuális reflexiók zenei tartalmakra</i> Zenei élmény vizuális kifejezése. Haydn: Évszakok; Vivaldi: Évszakok; Smetana: Moldva. Mozart: G-moll szimfónia; Kis éji zene. BEFOGADÁS 2.3. <i>Érzelmek megjelenítése a képzőművészetben</i> Művészeti alkotások megfigyelése az érzelmek kifejezése szempontjából – Picasso: Anyaság; Vasaló nő;		<i>Alkotás</i> Művészeti élmények megjelenítése a tanult vizuális eszközökkel, pl. Toldi ábrázolása festményen vagy bábfigurával. Jelenet ábrázolása grafikai eszközökkel, pl. Nyilas Misivel kapcsolatban. Személyes élmények vizuális megjelenítése. <i>Befogadás - alkotás</i> Színviszonyok megfigyelése és befogadása. Táj festése zenére – szabad önkifejezés. Zene hatására vonal- és formakompozíció létrehozása (kréta, tus, tempera, vizes alapú festés, kevert technikák). <i>Befogadás</i> A vizuális közlés köznapi és művészi megnyilvánulásainak megkülönböztetése konkrét példákon. Legjelentősebb stílusok, művészeti alkotások felismerése / ismerete.
Fogalmak	Karakter, jellem, testfelépítés, vézna, szerény, becsületes, artista, zenemű, képzőművészeti alkotás, hangszeres zene, szimfónia.	

Témakör	3. Vizuális kommunikáció	Óraszám: 6 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Képesség fejlesztése a mindennapi élet vizuális jelzéseinek értelmezésére és orientációs felhasználására. Hazafiság, nemzethez tartozás érzésének erősítése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> formamegfigyelés képessége; térlátás képessége; emberalak ábrázolásának képessége (főbb vonalakban, jellegzetességek alapján); vizuális kommunikációs képesség	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek

BEFOGADÁS 3.1. <i>Jelképek</i> Magyar nemzeti relikviák – Szent Korona, jogar, címer, magyar zászló. BEFOGADÁS-ALKOTÁS Grafikus vázlatok; fényképezés. ALKOTÁS 3.2. <i>Kísérlet a látvány ábrázolására</i> Tárgyábrázolások környezeti háttérrel. Mozgásvázlatok. 3.3. <i>Álló- és mozgóképi szimbólumok</i> Reklámok folyóiratokban és televízióban. Logók.	<i>Befogadás</i> Magyar nemzeti relikviák tanulmányozása, beszélgetés a történetiségükről. Képpalkotási lehetőségek ismerete. <i>Befogadás-alkotás</i> Magyar nemzeti relikviák érzelmi hatására grafikus vázlatok készítése; fényképezés. <i>Alkotás</i> Vizuális kommunikációt szolgáló emblémák, logók, magyarázó ábrák alkotása. Különös formájú tárgyak látványszerű ábrázolása (ásványok, cseppkövek, termések). Forgás- és szögletes formák ábrázolása, önárnyék és vetett árnyékhatásokkal. Nézetábrázolás képsík-rendszerben. Emberalak látványszerű ábrázolása modell után. Mozgásvázlatok készítése. Vizuális közlések, szöveg és kép együttes hatásának tanulmányozása. Reklámok tanulmányozása, elemzése – realitások és marketingfogás különbségének érzékelése konkrét példákon. Logók tervezése szabadon választott technikával. Plakáttervezés.
Fogalmak	Vetett árnyék, önárnyék, előlnézet, felülnézet, oldalnézet, arány, ásvány, közet, cseppkő, cseppkőbarlang, reklám.

Témakör	4. Tárgy- és környezetkultúra	Óraszám: 7 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Jártasság kialakítása összetettebb tárgyak készítésében. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyai forma – funkció – anyag összefüggéseinek rendszerében. Néhány újabb kézműves technika alapfogásainak elsajátíttatása. A tárgyalkotó folyamat algoritmizálása. A tárgyalkotó folyamat lépéseinek tudatosítása, a sorrendiség fontosságának érzékeltetése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> környezettudatosság; elemzőképesség; tervezés képessége.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	
ALKOTÁS 4.1. <i>Szabadon választott technikával használati és dísz tárgyak alkotása</i> Tárgytervezés és kivitelezés:	<i>Alkotás</i> A tárgyalkotó folyamat gyakorlása, a tanult ismeretek elmélyítése a gyakorlatban: Ékszerkészítés – fagyöngy, kerámiagyöngy,	

– ékszerkészítés – nemezelés – építészeti terek modellezése 4.2. Alkotás képzeleti-érzelmi inspirációval Egy vágyott tárgyról rajz készítése. BEFOGADÁS 4.3. A lakókörnyezet esztétikuma régen és ma Történeti korok és modern társadalmak tárgyi környezetének tanulmányozása. BEFOGADÁS-ALKOTÁS 4.4. Zenei élmények vizuális megjelenítése Nép- és/vagy műzenei alkotásra vizuális reflexió.	üveggyöngy és bőr kombinációival. Nemezelés – labda, terítő, tarsoly készítése. Egyszerű tárgyak áttekintése és kivitelezése. Egyszerű téráttervezések. <i>Befogadás</i> Építészeti jellemzők – funkció és forma összefüggéseinek felismerése konkrét példákon. Környezettudatosság lehetőségeinek ismerete és saját élettérbeli lehetőségek szerinti alkalmazása. Funkció irányító szerepének felismerése konkrét példákon. Szentendrei Skanzen megtekintése – verbális és vizuális reflexiók. Szép tárgyak megtekintése – Iparművészeti Múzeum meglátogatása. (Vagy egyéb, a témához kapcsolódó múzeumlátogatás a helyi lehetőségek függvényében.) Tájékozódás a lakóhely néprajzi környezetében. Településtípusok jellemzőinek felfedezése – falu, város. <i>Befogadás-alkotás</i> Nép- és/vagy műzene hallgatása, élmények kifejezése temperafestéssel, tusrajzzal.
Fogalmak	Lakóhely, emberi szükséglet, célszerűség, hasznosság, kényelem, védelem, homlokzat, nyílászáró, puritán, luxus, társasház, panelház, felhőkarcoló, konyha, családi ház, irodaház, színház, templom, parlament, település, park, tér, főút, mellékutca, autópálya, felüljáró, aluljáró, népművészet, iparművészet.

Témakör	5. Mozgóképkultúra és médiaismeret	Óraszám: 7 óra
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázása, a tudatos „médiafogyasztói” attitűd kialakítása. Kommunikációs és együttműködési készség támogatása. Az alkotásra és a művészi értékek nyitott befogadására való beállítódás. A megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességének fejlesztése. <i>Képességfejlesztési fókuszok:</i> médiaszövegek értelmezése; tolerancia; empátia; önálló és kritikus attitűd kialakítása; nyitottság az információk iránt; személyes adatok védelme.	
Fejlesztési ismeretek		Fejlesztési tevékenységek

5.1. <i>Elemi elméleti ismeretek a média világáról</i> A mozgóképek alaptulajdonságai: ábrázolás és reprodukció. Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj. 5.2. <i>A média társadalmi szerepe</i> Közlésmód, hatás, informálás és dokumentálás, szórakoztatás, szolgáltatás. Reklám. Hírműsor. 5.3. <i>Nyomtatott médium:</i> Újság. 5.4. <i>Az internet</i> – tanulás, – kinyílt a világ, – információk, – játék, – kommunikáció, – veszélyek. 5.5. <i>Műsorelemzés – elemi szinten, saját élmények alapján</i>	Mozgóképi szövegek értelmezése, elemi szintű feldolgozása: adathordozók, megjelenés helye, a valóságábrázoláshoz való viszony, műfaj szerint. Művek, műsorok, illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése – megbeszélése, elemzése. Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása konkrét példákon. Projektszerű médiafigyelés és produktum készítése. Az internet kipróbálása/használatának gyakorlása: pl. gyermekek számára készült oldalak látogatása, képnézegetés/válogatás, információkeresés, ismerkedés a kommunikáció különböző formáival. Az internethasználat veszélyeinek belátása.
Fogalmak	Reklám, befolyásolás, tudatosság, adatvédelem, művészfilm, dokumentumfilm, tömegkommunikáció, média, médium, reprodukció.

Összegzett tanulási eredmények az évfolyam végén	A tanuló képes – műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére, – ritmikus, szimmetrikus képet komponálni, – egyszerű makettet készíteni, – két híres magyar képzőművészt megnevezni, – vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére, – egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására választott technikával, – szabad képalkotó önkifejezésre, érzelmvilága harmonizálása érdekében, – műélmény vizuális kifejezésére, – egyszerű formák látványszerű ábrázolására, – egyszerű plakátok tervezésére és kivitelezésére, – egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására, – közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására, – értékítéletet hozni természeti és mesterséges környezetének esztétikájára vonatkozóan, – a mozgóképes közlésmód elemi értelmezésére, – különbségtételre a dokumentum és a játékfilm között, – kritikával szemlélni a reklámokat,
--	---

	– a személyiségépítő műsorválasztásra, – internetes viszonylatban ügyelni saját biztonságára, személyes adatai védelmére.
--	---